

Göteborg den 3 maj 2022

Havs- och vattenmyndigheten
havochvatten@havochvatten.se

Synpunkter från SFPO i anledning av remiss gällande ändrade regler för fiske av lax i Östersjön och fiske med fasta redskap (dnr 1388-2022)

Sveriges Fiskares PO (SFPO) företräder cirka 250 fiskefartyg som är verksamma inom det demersala fisket. Våra medlemmar bedriver fiske på naturens och förvaltarens villkor. Vi har medlemmar längs hela den svenska kusten, från Koster till Kalix. SFPO står för ett långsiktigt hållbart fiske och våra medlemmar är bland de bästa när det handlar om skonsamhet, selektivitet och kvalitet.

Det remitterade förslaget gäller områdesvis och tidsmässig fördelning av den för svenskt fiske tillgängliga laxkvoten i Östersjön och en anpassning av fisket med fasta redskap till förordning (EU) 2021/1417. Remissen innehåller även förslag på ändrade bestämmelser om fisket inom Ljungans fredningsområde, utökade fiskemöjligheter för yrkesfisket att fiska bland annat sik och strömming med fasta redskap under maj månad norr om latituden 62 55 N och begränsning av antalet fasta redskap över 1,5 meter höjd som andra än yrkesfiskare får använda i ICES delområden 30 och 31.

Laxbeståndets status

När har uppgifterna om laxvandringens tidpunkter reviderats? Fisket upplever att vandringsmönstret har förändrats i riktning mot betydligt tidigare uppvandring under de senaste åren. SFPO anser att det här föreligger **behov av nya undersökningar** som underlag till beslut.

I fjärde stycket på s. 3 omtalas **försiktighetsansatsen** med hänvisning till grundförordningen. Försiktighetsansatsen ska användas när tillräcklig kunskap och fakta saknas. När det gäller lax så är kunskapsläget gott och de olika älvarnas beståndsstatus med mera är tämligen väl kända.

Vad gäller hälso- och sjukdomsproblem vill framhållas att det är naturligt när beståndsstorleken ökar (som i Torne- och Kalixälv), då ökar också sjukdomsfallen. Mest sjukdomsfall förekommer i Torneälven där laxbeståndet är störst. Detta är naturligt och med tanke på hur liten andel av laxarna som är sjuka ska detta inte påverka beståndet nämnvärt.

Fritidsfiske

Enligt förordning (EU) 2021/1888 (TAC- och kvotförordningen för Östersjön 2022) får riktat laxfiske inte ske inom ICES-delområden 22 – 29S, med undantag för det att det vid fritidsfiske är tillåtet att fånga en fettfeneklipt lax per dag som ska landas hel. SFPO anser att **mer och fler riktade nationella kontrollinsatser bör riktas mot fritidsfisket** för att säkerställa efterlevnaden av denna undantagsregel.

Vattenkraft

SFPO anser att Havs- och vattenmyndigheten mer aktivt bör **verka för att minimera vattenkraftens skada på den naturliga laxproduktionen**.

Landningsskyldighet och fiske efter andra arter

SFPO anser att bifångstknoten på 8 % är ett resultat av en i högsta grad **undermålig överlevnadsundersökning. Alla andra studier visar på att överlevnaden av lax är betydligt mycket högre än i SLU Aquas undersökning**.

SFPO anser att **bifångstknoten är alltför liten** för att möjliggöra för ett lönsamt fiske efter andra arter med laxfällor. Detta måste omvärderas omgående.

SFPO anser det vara **positivt att tillåta fiske efter andra arter innan laxfisket börjar**. För att kunna bedriva ett ekonomiskt hållbart fiske behövs dock mer än två redskap.

SFPO anser att tanken med att **spara laxkvot till senare på fiskesäsongen är bra**, men det är synnerligen **opraktiskt** för fiskare (fällorna måste antingen lossas från ledarmar, hissas upp till ytan eller lyftas upp helt och hållet). Beaktande den korta fisketiden är det väldigt arbetsamt att sätta ut och lyfta upp redskap flera gånger. Att ha fiskhusen uppe på ytan är omöjligt, de är då mycket vindkänsliga och risken är stor att de blåser bort (till Finland...).

Husbehovsfiske

SFPO anser det vara **bra att begränsa fisket till två redskap**, mer behövs faktiskt inte för att fiska för hushållsbehov. I praktiken kommer detta dock inte att minska fisketrycket efter lax i dagsläget, eftersom ingen husbehovsfiskare har mer än två fällor, men beslutat är likväl viktigt för att begränsa en framtida utökning av fisketrycket från fritidsfisket och förhindra kringgåendet av regelverket för yrkesfiskare.

Konkurrensförhållanden

Dagens förvaltningssystem med en **kvot per ICES-delområde skapar orättvisa i konkurrensförhållanden på grund av laxens olika vandringsstider i olika älvar**. Fiskare vid älvar dit laxen vandrar antingen väldigt tidigt eller väldigt sent missgynnas kraftigt, eftersom kvoten hinner fiskas upp i andra områden. Mer rättvist – och också mest ekologiskt hållbart – skulle det vara att ha en **älvspecifik förvaltning**, med separata kvoter för varje älvområde. Detta skulle stärka ännu mer ambitionen att styra fisket mot starka laxbestånd och odlad lax.

Särskilt om fisket i Umeälven

SFPO anser att **förevarande förslag missgynnar de laxfiskare som bedriver fiske i området**. En senare fiskestart fordrar enligt vårt synsätt, utifrån en samlad bedömning (särskilt beaktande den positiva beståndsutvecklingen i Vindelälven senare år), en **särskild kvot** för det området. Om så inte sker riskerar dessa fiskare att drabbas oproportionerligt hårt av regleringen. SFPO anser således att en särskild kvot bör avsättas för Umeälvsfisket efter lax alternativt en tidigare lagd fiskestart.

SVERIGES FISKARES PO

Peter Ronelöv Olsson
Ordförande

Fredrik Lindberg
Ombudsman